

Sing vooraf staande: Psalm 144:1 (p. 691)

- 1 Geloofd sy God wat my in wank'le tyd / 'n rotssteen is, my aangord tot die stryd;
wat tot die kryg my hande toeberei, / so goed is en 'n vestingwerk vir my;
wat my die skans tot redding wil verstrek, / by wie ek skuil, daar my sy skild oordek;
wat in die stryd my altyd trou bewaak / en nou my volk aan my gehoorsaam maak.

Ons hulp is in die Naam van die Here wat die hemel en die aarde geskape het.

Geliefdes, genade en vrede vir u van God ons Vader en die Here Jesus Christus deur die kragtige werking van God die Heilige Gees.

Amen.

Lofpsalm 98:1 (p. 488)

- 1 Sing nuwe lof aan God die HERE, / die God wat wonders het gedaan;
sy regterhand, vol sterkte en ere, / sy heil'ge arm bring redding aan.
Hy het sy heil en alvermoë / die volkere alom gemeld;
geregtigheid blink voor hul oë / soos sonnestrale oor berg en veld.

Geloofsbelydenis Nicea/Apostolicum

Wet

Psalm 65:3 (p. 315)

- 3 Ons al ons in u huis versadig / met hoogste gunsbewys:
met heil'ge goed wat U milddadig / laat stroom uit u paleis.
U antwoord ons in reddingsdade: / gedug is U in mag
Ons prys die blyk van u genade; / die vyand toon ontsag.

Gebed

Psalm 9:10 (p. 38)

- 10 Dan vind my tong weer nuwe stof, / in Sions poort meld ek u lof.
Dan sing ek bly van u genade, / so groot in nuwe reddingsdade.

Skriflesing: Esegïel 17

Teks: Esegïel 17:9

So spreek die Here HERE: sal dit voorspoedig wees? Sal hy nie die wortels daarvan uitruk en die vrugte daarvan afsny, sodat dit verdroog, ja, verdroog in al sy uitgespruite blaartjies nie? (Esegïel 17:9 AFR53)

Hoe dikwels het u al 'n eed verbreek wat u met God gesluit het? Besef u dat God dit geweldig straf? Met totale verdelging.

- Van ons het 'n doopbelofte afgelê. Nie aan die predikant of aan die kerk nie, maar aan God het ons beloof dat ons die kinders wat God ons gegee het, sal opvoed en onderrig in die vrese van die Here. Besef ons wat die Here met ons gaan doen as ons daardie eed verwaarloos?
- Ons het belydenis van geloof afgelê en aan God beloof om in die leer van die Woord te volhard soos dit in hierdie kerk geleer word. En die kerk hier leer dat daar volgens die Woord van God twee samekomste met God is – elke Sondag. As ons dit nie nakom nie, moet ons die optrede van die Here teenoor ons verwag.

Daar word sakramente aangebied en ons word genooi na die nagmaal toe. Ons kom sit aan met groot vrymoedigheid terwyl ons weet dat ons moedswillig is teenoor die Here wanneer ons:

- nie gereeld kerk besoek nie;
- nie huisgodsdienste hou en God behoorlik aanbid nie;
- ons kinders ook nie uit die Bybel onderrig nie; en
- doelbewus vloek en skel wanneer ons kwaad is.

Leer uit die Woord van God wat gebeur met sulke eedverbreking.

- Ezechiël is van priesterlike afkoms. Hy bly in Babel.
- Hy was onder die Jode wat saam met Jojabin weggevoer is Babel toe en hy woon by die Kebarrivier.
- Maar al woon hy in Babel, het hy noue voeling gehad met Palestina, die land van sy vaders.

In Palestina leef die koning Sedekía nie volgens die wil van God nie.

- Hy pleeg ontrou en eedverbreking teenoor die Here.
- As straf gaan die Here Jerusalem verwoes.

Hierdie verwoesting van Jerusalem gaan nie 'n strafvervulling wees oor sondes wat die volk lank gelede gedoen het nie, maar 'n straf omdat Sedekía hier teen die Here oortree het.

Die agtergrond van hierdie geskiedenis staan in 2 Konings 24 neergeskryf.

- Nebukadnésar het Jerusalem verower. Hy het al die vooraanstaande mense weggevoer na Babel toe. Ook die koningshuis.
- Hy het egter iemand van die stam van Dawid geneem en hom koning gemaak oor Israel.
 - Sy naam was Mattánja, maar Nebukadnésar het dit verander na Sedekía.

2 Konings 24 word afgesluit met die woorde dat Sedekía gedoen het wat verkeerd was in die oë van die Here en dat die toorn van die Here daarom oor Jerusalem gekom het.

Ezechiël wil nou hierdie bittere feit onder die Israëliete in Babel se aandag bring.

- Omdat hy hulle volle aandag wil hê vir hierdie saak, vertel hy dit in 'n raaiselvorm.
- Daardie metode was in Ezechiël se dae baie gewild onder die Oosterlinge.

Hy begin om 'n adelaar te teken wat uit die hoogtes neerswiep op sy prooi.

- Dit is nie 'n gewone arend nie. Hierdie arend waarvan Ezechiël verhaal het groot vleuels gehad. Lang vlerke, vol veelkleurige vere.
- Die Israëliete het hierdie beeld goed verstaan.
 - Dit was 'n magtige koning, met 'n groot ryk.
 - Dit word in hierdie raaiselagtige gelykenis uitgebeeld deur die *groot vleuels* en *lang vlerke*.
 - Hierdie koning het oor talle nasies regeer – dit is die talle veelkleurige vere wat hy gehad het.

Hierdie arend het uit die hoogte neergeduik op die magtige Libanongeberge.

- Die Jode het in hierdie tyd die Libanon as die koning van die berge beskou.
- Hier het die beste sederhout gegroei – die wat hulle in 1 Konings 7 vir die bou van die paleis gebruik het.
- Die seders waarvan Esegjël praat is dus die simbool van Dawid se koningshuis.

Hierdie arend het die top van die sederboom op die Libanon afgepluk en weggeneem.

- Dit beteken dat hy die koningshuis weggevoer het in ballingskap.
- Israel se hoop en toekomsverwagting is hierdeur afgesny.

Maar in hierdie raaisel tree die arend anders op as wat 'n voël sou doen.

- Die top van die boom word nie weggegooi of gebruik om nes mee te maak nie.
- Die top van die seder word in die koopmansland neergesit.

Die arend het ook woes gewerk met die land.

- Hy het nie net die top van die seder weggeneem nie – hy het ook ander saad geneem wat hy in 'n saailand gaan plant het. Hy het ook druiweranke geneem.
- Hierdie gedeelte het die Israëliete wat hierna geluister het, baie goed geken.
 - Hulle het dit aan hulle eie lyf deurgemaak.
 - Nebukadnésar het nie net die koningshuis weggevoer nie; hy het alle edeles en vooraanstaandes weggevoer na Babel toe.

Maar Nebukadnésar het Palestina nie net verwoes nie.

- Hy het daar by baie waters 'n oewergewas geplant.
- 'n Druiweskok, wat inderdaad met die baie waters gegroei het totdat dit 'n breë wingerdstok geword het wat sy ranke na die arend toe moes draai.

Dit beteken dat Sedekía in Palestina koning gemaak is.

- Hy het alle voorwaardes vir voorspoed en bloei van Nebukadnésar ontvang, maar hy moes sy ranke na die arend toe draai.
- Dit beteken dat hy sy winste aan Babel moes gee.

Sedekía is net met een voorwaarde op die troon geplaas in Jerusalem en dit is om die koning van Babel te dien.

- Hy moes ook as bufferstaat dien tussen Babel en Egipte.

Daarom kies die koning van Babel 'n onbekwame man om koning te wees.

- Hy is nie 'n boom nie; hy moet 'n wingerdstok word.
- Die koning van Babel moet hom nog na sy hand leer sodat Babel al die vrugte kan pluk wat Palestina oplewer.
- Aanvanklik het dit so uitgewerk, want hierdie lootjie het 'n wingerdstok geword wat baie lote uitgeskiet het.

Dan begin vers 7 om te verhaal waar die sonde in die optrede van Sedekía was.

- Daar was nog 'n arend met groot vlerke en baie vere. Egipte.
- Maar dit was 'n wêreldmag van die tweede orde. Dit het nie sulke groot vlerke gehad soos Babel nie en ook nie onder sy heerskappy soveel volke gehad nie.

Sedekía het na hom toe gegaan om hom van Babel te verlos.

- Sou dit voorspoedig wees?
- Sou die Here hierdie optrede seën?

Die dag toe Sedekía as koning ingesweer is deur die koning van Babel, moes Sedekía by die Here 'n eed neem dat hy aan die koning van Babel getrou sou wees en dat hy hom nie sou verraaï nie.

- Hierdie verraad dat hy oorloop na die koning van Egipte toe is nou 'n verbreking van die eed wat hy teenoor God gesweer het om teen Babel trou te hou.

Daarom word daar van vers 9 af nie meer oor die arend gepraat nie, maar word daar met die druïwestok self gepraat.

- Sy wortels gaan uitgeruk word en sy vrugte afgesny word. Hierdie wingerdstok gaan totaal vernietig word.
- Die onvermydelikheid van die saak is ook daarin dat die wortels losgeruk en uitgeruk gaan word. Finaal.

Sal dit voorspoedig wees om 'n eed teen God te verbreek? Nee.

- Hierdie eed was teen sy vyand geneem, maar die Here is ingeroep as getuie vir die waarheid van die saak.
- As jy nie eers 'n eed teen jou vyand mag verbreek nie, hoeveel ernstiger is ons geval nie, waar dit net ons en God is wat by die saak betrokke is?!

Vers 10 vra ook weer: Sal dit voorspoedig wees?

- Die oostewind gaan hom aanraak op die bedding waar hy uitgespruit het.
 - Die Israëliete het hierdie oostewind gevrees.
 - Dit het met 'n geweldige hitte uit die woestyn gekom en doodeenvoudig alles voor hom uit weggekroei.
- Hierdie preek van Esegïël moes vir die Israëliete 'n geweldige skok gewees het, want hulle het geglo dat Jerusalem nie kon ondergaan nie.
 - Hulle het ook geglo dat die huis van Dawid nooit die troon sou verloor nie.
 - Hier word vir hulle vertel dat sowel Jerusalem as die koningshuis van Dawid met wortel en tak uitgeroei gaan word.

Al is die ballinge nou in Babel en Sedekía in Jerusalem, die ballinge loop ook deur. In vers 12 sê die Here:

Spreek tog met die wederstrewige huis: weet julle nie wat hierdie dinge beteken nie? (Esegïël 17:12a AFR53)

Die ballinge is nie sonder skuld nie.

- Hulle het nog altyddeur geweier om die geskiedenis in die lig van God se eise te sien – dit is ook juis waarom hulle in ballingskap sit.
- Hulle wou nie luister en glo dat hulle teen God sondig nie. Daarom het die Here hulle gestraf en deur die Babiloniërs laat wegvoer.

Nou wil die Here hê dat hulle goed moet besef dat Hy Jerusalem nog verder gaan verwoes omdat Sedekía 'n eed verbreek het wat hy by God gesweer het.

Hieroor hoef die volk nie te twyfel nie.

- Hulle was almal teenwoordig toe Nebukadnésar in die jaar 597 v.C. Sedekía met 'n eed ingesweer het as die nuwe koning oor die gedeelte van die volk wat sou agterbly.
- Al was Nebukadnésar 'n heiden, het hulle tog die gebruik gehad om in sulke gevalle die nuwe koning aan hulle te laat trou sweer by hulle eie gode omdat hulle vertrou het dat die betrokke konings hulle dan nie maklik in die rug sou steek nie.

Daarom het Sedekía inderwaarheid 'n eed afgelê waaraan hy getrou moes bly en ten alle koste moes gehoorsaam. Vers 13 beskryf hierdie gebeurtenis:

Toe het hy een uit die koninklike geslag geneem en met hom 'n verbond gesluit en hom 'n eed opgelê, ... (Esegiël 17:13 AFR53)

Vers 15 vertel weer van die verbreking van hierdie eed:

Maar hy het teen hom in opstand gekom, deur sy gesante na Egipte te stuur, dat hulle hom perde en baie manskappe sou gee. Sal hy voorspoedig wees?
(Esegiël 17:15 AFR53)

Weer die vraag of die seën van God nou kan rus op so 'n verbreking van 'n eed in die Naam van die Here?

- Onmiddellik na hierdie woorde vra die profeet:
Sal hy ontvlug wat sulke dinge doen? Sal hy die verbond verbreek en tog ontvlug? (Esegiël 17:15b AFR53)

Dit is die beslissende punt wat die profeet wil maak.

- As jy 'n verbond verbreek, skend jy die heiligheid van God en kom jy die Naam van God te na. Dit laat God nie sommer daar nie.
- Die Here word ter wille van sy eie eer verplig om meer as net 'n toeskouer te wees in hierdie eedverbreking.
 - Nie net om Israel en Sedekía te straf nie.
 - Nee, God moet ook aan die heidene bewys dat Hy selfs nie eers teen hulle 'n verbreking van sy eer duld nie.
- Die Here is regverdig en heilig en daarom straf Hy verbondsbreuk konsekwent.

Ons is besig om ons voor te berei vir nagmaal. Waar pas die dood van die Here Jesus Christus in hierdie gedeelte?

- Só: Van die skepping af, soos in hierdie tyd van die ballingskap waarin Israel nou is, het die mense regdeur die genade van God verwerp.
- In die paradys deur van Koning te verwissel. Gehoorsaamheid is verruil vir gehoorsaamheid aan satan. Dit is die rede vir Israel se Godsverlating.

Koningloos het ons ballinge geword in ons eie tuiste. Maar God het ons Koning na ons toe teruggestuur.

- Die Here Jesus Christus het soos 'n mens onder ons kom leef.
- Maar ons het Hom soos 'n eedverbreker behandel en Hom met wortel en tak uitgeroei.
 - Hy is verag toe Hy geleer het.
 - Gekruisig soos 'n moordenaar in die plek van 'n bendeleier omdat Hy gesê het dat Hy ons verbond met God kom herstel.

Maar al het die bloedsweet van angs uit sy voorkop gedrup toe Hy in Getsémane gesmeek het dat hierdie beker by Hom moes verbygaan, het Hy sy eed met God nie verbreek nie.

- Die eed dat Hy die slang se kop sal vermorsel en dat Hy kom as die beloofde Messias, dat Hy sy lewe kom aflê vir die wat vashou aan die beloftes van God, het Hy nie verbreek nie.
- Hy het gesterf sodat God Hom in ons plek gestraf het vir die eedverbreking wat ons gepleeg het.
- Ons gaan nagmaal vier as herdenking en bevestiging dat daar vir ons verlossing gekom het.

Dit is waarvan die Here praat as Hy in Esegïel 17:22 sê dat Hyself 'n steggie sal inlê – 'n teer plantjie wat sal groei in 'n boom wat takke sal dra en 'n heerlike seder sal word, waarin voëls van alle soorte sal woon.

Maar soos wat hierdie belofte Israel nie sonder verontskuldiging gestel het nie, so stel dit ook nie een van ons sonder verontskuldiging nie. Ons moet in elke opsig die eed en trou wat ons aan God gesweer het, handhaaf.

Ons moet ons voorberei om nagmaaltafel toe te kom om genade en versterking te ontvang om die stryd te kan stry.

- Ons moenie skynheilig kom aansit en soos Sedekía ingesweer word met verraad in ons hart nie, want dan sal God ons nie ongestraf laat bly nie.
- Sy heiligheid is teen sulke dinge in verset.

Ons moet nagmaal toe kom om die krag van die beloftes van God te kan ontvang.

Ons het dus alleenlik die reg van toegang tot die nagmaaltafel as ons die vaste voorneme het om daagliks te verbeter en die versterking daarvoor van God verlang.

Die Here Jesus Christus het aan die kruis gesterf vir genade vir dié wat werklik stry en die geloof behou – dié wat die eed teenoor God verbreek in swakheid terwyl hulle werklik daarteen veg.

- Ons Nagmaalformulier dit stel so: *sondes wat teen my wil in my oorbly.*
- Vir sulkes sal die genade van die Here voorspoedig wees.

Amen.

Slotgebed

Slotpsalm 107:10 (p. 535)

10 Laat hul met offerande / die HERE loof en dank,
die werke van sy hande / vermeld met klare klank;
laat hul Hom dank bewys / vir redding wat so soet is,
Hom met hul offers prys, / omdat Hy groot en goed is.

Die HERE sal jou seën en jou behoed;
Die HERE sal sy aangesig oor jou laat skyn en jou genadig wees;
Die HERE sal sy aangesig oor jou verhef en aan jou vrede gee.

Amen.

Dr MJ du Plessis
Hulpdienspredikant
Gereformeerde Kerk Clanwilliam
Datum: 27 Julie 2014